Ficțiunea OPTm

nr. 60, 20 februarie 2023
Săptămânal de cultură

În luna februarie, Doina Ruști deschide poarta galbenă și toate personajele ei ies pe străzi, inclusiv eu. Doar e lună de carnaval și de ficțiuni.

Zenob

Director de număr: Ciprian Handru

oto credit: Cristina Venedict

Februarie. Scriitori, opere, literatură

Liliana Popa

Lista scriitorilor născuți în oricare dintre lunile anului este una foarte lungă. Prin urmare, prezentarea de față nu își propune să fie exhaustivă, ci mai degrabă să te inspire să descoperi scriitori sau povești ale acestora. Astfel, câteva dintre figurile reprezentative ale lumii literare alese pentru luna februarie sunt următoarele.

Victor Hugo – 26 februarie 1802

Opera lui Hugo este extrem de complexă și cuprinde poeme, romane, piese de teatru, eseuri critice, jurnale, scrisori publice și private, discursuri politice și lista ar putea continua (printre talentele marelui scriitor putându-se număra și desenul).

Grigore Alexandrescu – 22 februarie 1810

Extrem de inteligent, Alexandrescu a studiat atât greaca, cât și franceza și este astăzi unul dintre cei mai cunoscuți poeți români. Poetul a scris atât poezii, cât și fabule, multe dintre acestea din urmă cu substrat politic.

Charles Dickens – 7 februarie 1812

Dickens a scris pentru contemporanii săi, dar reușește, cu atâta ușurință, să fie relevant și, prin urmare, citit, secole mai târziu. Contrastele puternice dintre bine și rău, dintre inocență și vulgaritate, speranță și disperare fiind cele care îi câștigă noi cititori generație după generație.

Jules Verne – 8 februarie 1828

Puțini scriitori au îndrăznit atât de mult cu imaginația lor, iar și mai puțini au reușit să întrevadă adevărate realizări tehnologice ce s-au întâmplat apoi aievea. Jules Verne este numit „Nostradamus al literaturii SF" pentru predicțiile sale legate de ceea ce aveau să fie submarinele, avioanele și elicopterele ori chiar internetul, secole mai târziu.

Titu Maiorescu – 15 februarie 1840

Eseist, academician, om politic (a fost prim-ministru între anii 1912-1914), critic literar și filosof, Maiorescu este membru fondator al Academiei Române și autor al teoriei „formelor fără fond", care stă la baza Junimii.

James Joyce – 2 februarie 1882

James Joyce este unul dintre cei mai importanți scriitori ai secolului al XX-lea. Scriitor irlandez, poet și critic literar, acesta a făcut parte din curentul cultural și literar al avangardismului – o ramură de sinteză a modernismului. Printre cele mai importante opere ale lui Joyce numărăm romanele *Ulise/Ulysses*, *Portret al artistului la tinerețe* și volumul de povestiri *Oameni din Dublin*

Bertolt Brecht – 10 februarie 1898

„Totul îi vine la timp celui ce știe să aștepte."

Dramaturgul, poetul și regizorul de origine germană Bertolt Brecht. Inițiator al „teatrului epic", Brecht a promovat o nouă teorie și practică a teatrului, bazate pe efectul distanțării epice. A fost unul dintre cei care au revoluționat teatrul secolului 20.

Toni Morrison – 18 februarie 1931

A fost scriitoare, eseistă, editoare de carte și a predat la Universitatea Princeton. Unele dintre cele mai cunoscute și apreciate romane ale sale sunt: *Preaiubita*, roman distins cu Premiul Pulitzer în anul 1988 și *Cântecul lui Solomon*, roman distins cu National Book Critics Circle Award în 1977. În anul 1993, Morrison a devenit prima femeie afro-americană căreia i s-a decernat Premiul Nobel pentru Literatură.

Marin Sorescu – 19 februarie 1936

S-a născut la Bulzești, județul Dolj, poetul, dramaturgul, prozatorul, eseistul și traducătorul Marin Sorescu. Operele lui au fost traduse în mai mult de 20 de țări, totalizând peste 60 de cărți apărute în străinătate. S-a făcut remarcat și prin preocuparea pentru pictură, deschizând numeroase expoziții în țară și în străinătate.

John Grisham – 8 februarie 1955

Deși majoritatea cărților sale sunt thrillere juridice pentru adulți, John Grisham a scris și povestiri, non-ficțiune și chiar thrillere juridice pentru copii, precum: *Sașa și fortul subteran* și *Arthur și licoarea vieții eterne*.

Michel Houellebecq – 26 februarie 1956

Prin limbajul folosit și ideile exprimate, autorul a stârnit nu o dată controverse care au dus la creșterea popularității sale. Spre exemplu, în timp ce își lansa romanul *Platforma*, a fost acuzat că incită la ură religioasă de către cei ce au interpretat afirmațiile sale ca insulte la adresa islamului.

Doina Ruști – 15 februarie 1957

Doina Ruști este scriitoare, scenaristă, universitară. Opera sa este influențată de greutățile resimțite în perioada comunistă și de haosul de după căderea regimului, dar aborează și registrul fantastic, scrierile sale părând să oscileze între fantastic și realism. Printre titlurile scriitoarei amintim *Lizoanca*, *Logodnica*, trilogia fanariotă: *Homeric*, *Mâța Vinerii* și *Manuscrisul fanariot*, *Omulețul roșu*, dar și cel mai recent volum al său *Paturi oculte* (2021).

Premiile Ficțiunea

Cristina Bogdan

Asociația Creatorilor de Ficțiune (ACF) & revista Ficțiunea OPTm promovează forme hibride ale artei, considerând că limbajele creatorilor se află în armonie, în timp ce speciile ridică bariere lipsite de importanță.

Premiile FICȚIUNEA își propun să recompenseze artiști valoroși din varii domenii, unii dintre ei regăsindu-se și în paginile revistei.

Premiile FICȚIUNEA funcționează astfel:

Se decernează anual, la o dată stabilită de comitetul director al ACF, fiind anunțată în presă cu cel puțin 30 de zile înainte. Tot atunci este anunțat și juriul (stabilit după discuții cu filialele ACF).

Propunerile pentru premii vin de la filialele Asociației Creatorilor de Ficțiune, de la redactorii și colaboratorii revistei Ficțiunea OPTm. În principiu, orice membru al asociației poate face propuneri, cu condiția să fie argumentate în scris. Cele mai convingătoare argumente vor fi publicate, la această rubrică.

Nu credem în jurii de specialiști care hotărăsc ocult.

Selecția (listele cu nominalizați) se face prin clasament simplu: primii 5-7 clasați în urma numărului de propuneri devin automat nominalizații ediției respective.

Juriul va fi întotdeauna compus dintr-un număr de persoane egal cu numărul categoriilor premiate. Listele cu nominalizați fiind suficient de lungi și fiind noi încredințați că fiecare persoană de pe acea listă merită premiul, fiecare premiu va fi hotărît de un singur membru al juriului, acesta justificându-și public alegerea – prezentând calitățile fiecărei opere/persoane nominalizate la acea categorie și aducând cel puțin trei argumente pentru alegerea sa.

Un premiu artistic este până la urmă o alegere subiectivă.

Începând din acest moment, vă rugăm să faceți propuneri pentru artiști și opere ilustrative pentru anul 2022. Fiecare propunere trebuie motivată printr-o scurtă argumentație.

Nu uitați! Cele mai interesante și convingătoare argumente vor fi publicate săptămânal în *Ficțiunea OPTm*.

Istoria completă, exhaustivă și necenzurată a literaturii române contemporane scrisă de un student după o bere cu prietenii

Cristi Nedelcu

Începu să îi explice metodic Profesorului cum gândise lucrarea. Fiecare roman era analizat sub trei aspecte – tema, personajele și stilul. Fiecare dintre aceste aspecte era subîmpărțit în mai multe secțiuni și fiecare secțiune primea un anumit punctaj. De exemplu, în cadrul temei, cel mai mare punctaj îl primea originalitatea. Aici s-au înregistrat cele mai mari surprize, pentru că, deși te-ai aștepta la altceva, scriitorii dovedeau o colosală lipsă de imaginație. Doar câteva teme se rostogoleau în toți acești ani prin romanele românești. Iar, când un scriitor reușea să găsească un teritoriu mai puțin umblat, cădea într-un fel de autorepetiție. Cam același lucru se întâmpla și în ceea ce privește personajele. Stabilise câteva tipologii – femeia fatală, artistul neînțeles, bărbatul macho, politicianul corupt, fostul securist, etc. – și ele se regăsiseră în majoritatea romanelor analizate. De aceea, romanele care aveau alte personaje, care ieșeau din schema asta, primeau un punctaj superior. Și tot așa.

Profesorul îl urmărea încercând să țină pasul cu avalanșa de date, cifre și analize. Dar, la un moment dat, pierdu firul. Dădea din cap, ca pentru a arăta că îl urmărește pe Student, dar nu mai făcea asta de ceva timp.

Reținu concluzia.

— Așadar, clasificarea pe care eu o propun în această „Istorie exhaustivă a literaturii române contemporane" este perfect justificată și nu poate fi atacată din niciun punct de vedere. Și, în plus, este măsurabilă și exprimabilă în valori numerice concrete.

Pentru că, da, istoria pe care Studentul o scrisese era, de fapt, un clasament în care fiecare roman analizat primea un punctaj după sistemul care fusese prezentat mai devreme.

Realiză că Studentul tăcuse și își dădu seama că ar trebui să vorbească, dar, pentru prima dată după mulți ani, chiar nu știa ce să spună. Simțea că este ceva în neregulă aici, dar nu era capabil să identifice sursa acestei nereguli.

— Și zici că este originală și nu ai plagiat? întrebă el, revenind la una dintre obsesiile lui.

— Garantez 100%, răspunse el. De altfel, lucrarea poate fi trecută prin orice soft antiplagiat și se va demonstra că am dreptate.

— Bine, răspunse Profesorul cu voce moale, având senzația că face o mare eroare.

***

— Se vedea pe fața lui că era complet depășit de situație, râse Studentul, o oră mai târziu, în barul din fața Facultății, unde le povestea colegilor cum îi venise ideea să își facă lucrarea de licență apelând la ChatGPT. De altfel, chiar dacă aș fi vrut să îi explic, nu ar fi înțeles.

Colegii îl ascultau într-o tăcere care îmbina uimirea cu invidia. Da, lor nu le trecuse prin cap să apeleze la ChatGPT pentru lucrarea de licență. Ei se mulțumiseră să facă glume de trei lei sau să verifice ce știe Inteligența Artificială despre unul dintre ei sau despre profesori. Abia acum înțelegeau ce perspectivă li se deschidea.

***

Profesorul se îndreptă spre sală pășind încet. Gândul încă îi fugea la lucrarea de licență care îl dăduse peste cap.

Intră în amfiteatru și, în momentul acela, timpul rămase o clipă suspendat în aer. Apoi totul se prăbuși peste el, clipele se amestecară cu gândurile, înțelesurile își pierdură sensul și aerul aproape se solidifică.

Pe catedră, aliniate perfect, îl așteptau 45 de „Istorii complete ale literaturii române contemporane". Toate exhaustive și total originale, fără pic de plagiat.

Versiunea integrală în online

Bournville – Jonathan Coe

Alexandra Niculescu

După câteva romane citite, ca *Middle England, Domnul Wilder și cu mine, Clubul Putregaiurilor, Cercul închis* sau *The Terrible Privacy of Maxwell Sim*, știam deja că umorul n-o să lipsească, dar și că o să găsesc mult mai mult în noua lui carte.

Bournville este un orășel de lângă Birmingham, unde există o faimoasă fabrică de ciocolată: Cadbury.

Coe prezintă povestea familiei Lamb: Mary și Geoffrey, Jack, Martin și Peter, dar ei nu trăiesc totuși izolați în turnul lor, ci sunt afectați de tot ce se întâmplă, începând de la Al Doilea Război Mondial, încoronarea reginei Elisabeta, căsătoria lui Charles cu Diana, premierii care se succed în Marea Britanie, finala Campionatului Mondial de Fotbal din '66, Brexit (dar despre asta a vorbit scriitorul pe larg în *Middle England*) și până la pandemie.

Capitole despre prezent alternează cu cele dintr-un trecut despre care tinerii nu știu mai nimic. Documentarea este foarte riguroasă, și astfel avem atât de viu și exact prezentate momentele menționate mai sus.

Puțini dintre noi știu cum a decurs ceremonia căsătoriei lui Charles cu Diana, ce greșeli și bâlbâieli au fost acolo, de exemplu, dar după ce citim romanul, știm clar cum s-au întâmplat lucrurile, de parcă am fi fost la fața locului.

Cartea începe în 2020, cu instalarea pandemiei, cu Lorna (nepoata lui Mary) în prim-plan, și am avut impresia că o să aibă vreun rol central femeia asta tânără pentru că întregul prolog este foarte puternic, rămâne în minte pe tot parcursul volumului, și am simțit cumva că a abandonat-o voit și a readus-o în scenă doar ca figurant spre sfârșitul romanului.

Următoarele capitole povestesc viața străbunicii Lornei, Doll și Samuel, și cum au reușit să treacă prin război: deodată e o altă lume, avem de-a face cu alt gen de oameni, de acțiuni și de limbaj chiar.

Cu ocazia Campionatului de Fotbal din '66, are loc și o primă partidă din *războiul ciocolatei*, la scară mică de data asta, între doi verișori: Jack, englezul, și Lothar, germanul, și fiecare e sigur că ciocolata lui merită toată aprecierea. Jack chiar ajunge să spună: *Hai, Lothar, încearcă, încearcă una din cele mai bune ciocolate din lume*.

Războiul există și la nivel înalt, până la Bruxelles, unde se duc lupte ca ciocolata englezească fabricată în Bournville să fie recunoscută ca atare și nu considerată alt fel de desert doar pentru că are prea multă grăsime în loc de cacao.

Dacă ar fi să aleg un singur cuvânt despre care e cartea cred că ar fi *familie*, pentru că da, autorul aduce în discuție și războiul ciocolatei și Casa Regală, îl aduce în prim-plan și pe Boris Johnson, vorbește și despre timpurile cele mai recente, dar în centru este tot timpul evoluția familiei Lamb.

Versiunea integrală în online

O altă iarnă fimbul

Alina-Karina Nițu

Jinduiesc să văd fulgi lânoși care mi se aștern foșnitor pe haine, să-mi simt nările înțepite de ger și pașii scârțâind în zăpadă, să aud chiote de copii îmbujorați rostogolindu-se de-a valma cu săniile, să văd oameni de zăpadă informi, inviți din nămeți copleșitori, țurțuri de cleștar, să simt starea aceea de transă moleșitoare care te cuprinde când vii înghețat și te toropește căldura..

Pe-atunci, iarna era ca-n povești, iar războaiele erau doar în cărțile de istorie și chiar dacă mai era câte unul pe ici, pe colo, nu era al nostru, nu știam de el și nici nu-mi păsa.

Astăzi, am înțeles mersul lucrurilor sau cred sau mă prefac arogant că l-am priceput. Mă apasă iarna asta care ne-a cotropit, cu câte-o nouă molimă, cu război și fără de zăpadă. Cu generali, care lamentabili, care rezonabili, chemați să vorbească despre războaiele altora și despre cum ele ar putea deveni și ale noastre.

Și totuși, e iarnă. O iarnă lungă, apăsătoare, o iarnă continuă care ne-a pătruns în oase, în creier și în obiceiuri. Să se fi scurs vreo trei ani de când a început, de când o simt. O iarnă fimbul. Iarna aceea mitică despre care scrie și Eliade, o iarnă lungă de trei ani, fimbulvetr, termenul germanic tradus prin „marea iarnă", „fimbul" însemnând „mare", cumplita iarnă care întrupează esențe cosmologice universale, în care „moravurile decad și se pierd, oamenii se ucid între ei, pământul se cutremură, soarele se întunecă, stelele se prăbușesc", după cum scrie Eliade. Tot el ne spune însă că acest cataclism nu este sfârșitul, că după el, totul se regenerează și răsare un nou pământ, „verde, frumos, îmbelșugat, cum n-a fost nicicând, purificat de orice suferință".

De la acest simbol pleacă și romanul scriitoarei Alice Botez, „Iarna Fimbul" (1968), roman alegoric, parabolă a condiției umane, a relației omului cu trecutul, cu destinul, o expresie estetică a unui conflict determinant în mod implacabil pentru dispariția unor valori umane, cu un final cathartic, în care personajul Andronic descoperă înainte de a muri motivele iernii fimbul, la diferite culturi, numindu-le „universalele simboluri ale încheierii unui ciclu" și le tălmăcește; „vremea iernii lungi și

grele dinaintea sfârșitului – sfârșitul unei civilizații, după care vine un început, se deschide un drum, sau porțile paradisului, apar îngeri, zei sau alți oameni".

Jinduiesc la pace, la fulgi lânoși, la zăpadă scârțâitoare sub tălpi și la toate anotimpurile la locul lor, așa cum le-am apucat...

Varianta integrală în online

O istorie cu tâlc

Catrinel Popa

La sfârșitul anului trecut am descoperit, la standul Editurii Arthur de la *Gaudeamus,* o reeditare pe care o așteptam de multă vreme (mărturisesc că speram chiar ca autorul să publice o nouă carte). E vorba (poate ați ghicit deja) despre romanul *Teodosie cel Mic* al lui Răzvan Rădulescu.

Cât despre *Teodosie cel Mic,* primul lucru care i-ar putea trece prin minte cititorului familiarizat cât de cât cu stilul prozelor anterioare ar fi că romanul din 2006 nu are prea mare legătură cu ceea ce a publicat autorul mai înainte, că ar reprezenta așadar o schimbare radicală de registru sau de macaz, pe scurt o tentativă de reinventare. În realitate însă, întocmai ca textele mai vechi, romanul vădește una dintre calitățile incontestabile ale scrisului lui Răzvan Rădulescu: capacitatea de a-și juca întotdeauna cartea la limită, între mai multe registre și stiluri, făcând practic imposibilă încadrarea nedilematică a textului într-o căsuță taxinomică sau alta.

După cum îi stă bine unei istorii cu hieroglife, majoritatea personajelor poartă măști animaliere, unele sunt ființe hibride, amintind, deopotrivă, de lumea basmelor și de cea a *cartoon*-urilor postmoderne: Bufnița Caliopi, Minotaurul Samoil, Marele Somn protector Oliviu, Marele Monstruleț, furnici verzi și de alte culori, Fantoma Otilia și Pisicâinele.

Ceea ce atrage în primul rând atenția în capitolul amintit (ca de altfel în multe pagini ale cărții) este minuțioasa scenografie schițată din câteva detalii fanteziste, prea puțin verosimile, în fond, asemănătoare acelora din desenele animate, sau – într-o altă ordine a lucrurilor – celor din delirul controlat al suprarealiștilor. Și într-un caz, și în celălalt, umorul negru și absurdul joacă un rol crucial.

Se poate constata cu ușurință că ne aflăm în fața unui text pluristratificat – „basm", la prima vedere, dar un basm ce amalgamează o mulțime de ingrediente rafinate (de la convențiile caracteristice genului, întrebuințate la modul parodic, până la elemente de distopie și farsă grotescă). Nu numai că scriitorul conturează în acest fel un spațiu generic greu de clasificat (pentru care orice etichetă se dovedește doar în parte adecvată), dar pune în funcțiune simultan un mecanism ingenios de generare a unor ficțiuni în ficțiuni, asamblate după modelul păpușilor rusești sau al cutiilor chinezești.

Una peste alta, numeroasele aluzii intertextuale, combinate cu trimiteri ludic-parodice la o realitate extratextuală, la stereotipiile asociate comportamentului nostru național etc., dovedesc că *Teodosie cel Mic* este o lectură potrivită nu atât pentru cititorii inocenți, cât mai degrabă pentru acei cititori care au rămas copii (adică îndrăgostiți de plăsmuirile imaginației bine temperate).

Răzvan Rădulescu, *Teodosie cel Mic*, ed. a II-a, București, Editura Arthur/ Youngart, 2022, 464 p.

A doua cea mai urâtă zi din viața mea

Anca-Andreea Irofte

Îmi aduc aminte de primul băiat, prima iubire, prima îndrăgosteală. Eram copii și locuiam pe aceeași stradă. Ce putea fi mai frumos de atât?

În seara primului pupic din viața mea, am jucat *v-ați ascunselea* și, pentru că îl adoram, căutam să mă ascund mereu, doar eu și el. Nu suportam să văd o altă prietenă că se duce în ascunzătoare alături de el. Iar când a venit momentul să ne ascundem, ne-am băgat după niște pietre gigantice. Și cum stăteam noi pitiți acolo, în locul ăla minuscul, el m-a pupat. A fost un pupic scurt, că nu aveam noi timp de așa ceva, trebuia să fim atenți să nu fim descoperiți. Dar a fost un pupic memorabil. Am chicotit toată seara, până și-au dat și ceilalți seama ce se întâmplase, iar sora mea cea mică a fugit în casă să mă pârască.

După pupicul-minune nu mai știu exact ce s-a întâmplat. Locuind pe aceeași uliță, ne vedeam des, iar eu o rugam pe mama să mă lase afară ori de câte ori auzeam că este și el.

Era vară, mama era plecată în Italia, tata mort de aproape doi ani, iar noi, trei fete singure acasă. Toată lumea de pe străzile apropiate știa cine suntem, ale cui suntem, deci consideram că suntem în siguranță.

Pe timpul zilei, țin minte, am fost afară toată ziua, eu cu sora cea mică, iar cea mare își făcea exercițiile de gimnastică. De la casă până la poartă erau cam 150 de metri. Am văzut doar niște siluete masculine și l-am văzut și pe el. Din instinct, am coborât repede, să văd ce se dorea, dar... ei înaintau, destul de alert, iar instinctul de supraviețuire s-a activat și am sărit peste mini gardul de bolțari dintre scara exterioară și zona de parter, am intrat în fugă în camera fetelor și am închis ușa cu cheia.

După două ore chinuitoare, un echipaj s-a înființat la noi în poartă, veniți tocmai de la Piatra, că de la noi din sat le era lene să vină sau dormeau prin secție, prea ocupați pentru chestii banale, de toate zilele. Ne-au luat datele și le-am povestit ce s-a întâmplat, le-am spus că am recunoscut trei dintre băieți, toți de pe strada noastră și le-am dat numele. Nici nu mai țin minte dacă a recunoscut vreunul din ei, dar știu că s-au dat niște amenzi și au primit indicații să nu se mai apropie de noi. Atât. Sora mea cea mare, care era majoră, a fost chemată la secție în zilele care au urmat. Vreau să vă spun că prin sat a umblat vorba că noi am căutat-o. Serios? Trei fete, la ele în casă, au căutat-o? Dar gura lumii nu o astupă nimeni, așa că noi știam adevărul, știam ce s-a întâmplat.

Nu există zi în care să nu mă întreb: Ce ar fi fost dacă? Dacă nu aș fi coborât la timp? Dacă ușa camerei în care erau fetele nu avea cheia în ea? Plâng și mă simt neputincioasă doar la gândurile acestea. Eu nu cred că acei indivizi voiau să discute cu noi la acea oră din noapte.

Versiunea integrală în online

Cărțile care merită

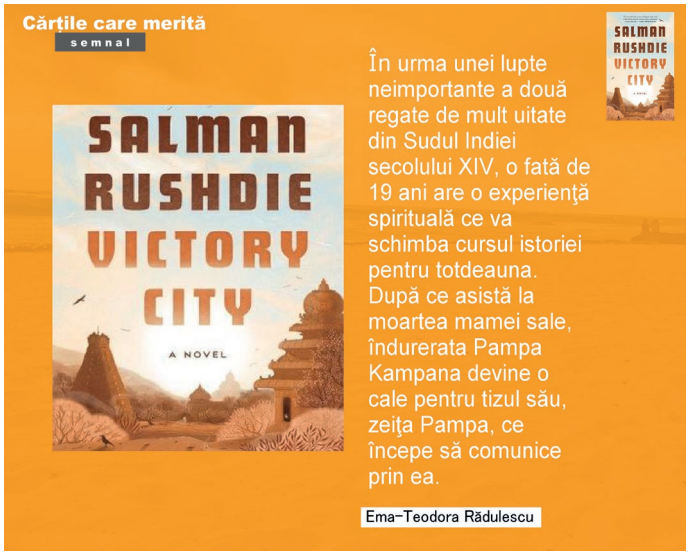

Victory City – Salman Rushdie

În urma unei lupte neimportante a două regate de mult uitate din Sudul Indiei secolului XIV, o fată de 19 ani are o experiență spirituală ce va schimba cursul istoriei pentru totdeauna. După ce asistă la moartea mamei sale, îndurerata Pampa Kampana devine o cale pentru tizul său, zeița Pampa, ce începe să comunice prin ea. Manifestându-și puterile dincolo de capacitatea de înțelegere a fetei, zeița îi spune acesteia că ea va ajuta la ridicarea unui mare oraș, Bisnaga- orașul victoriei („victory city")- o minune a lumii.

De-a lungul următorilor 250 de ani, viața Pampei Kampana devine împletită cu cea a orașului Bisnaga, de la semănarea acestuia cu seminţe fermecate, până la căderea lui în ruine din pricina orgoliilor celor aflaţi la putere. Pe măsură ce anii trec, conducătorii vin și pleacă, lupetele sunt câștigate sau pierdute, credinţele se modifică, chiar ţesătura orașului devine o tapiserie mult mai complexă – cu Pampa Kampana în centrul său.

Stilizată briliant ca o traducere a unei opere atince, *Victory City* este o saga despre iubire, aventură și mit, care, în esenţă, este un testament al puterii poveștilor.

Șapte povești despre inteligența artificială

Alexandra Ruscanu

Spre finele anului 2022, a ieșit de sub lumina tiparului un volum de proză scurtă *science-fiction*, intitulat *IA7* (Editura Eagle, 2022, coord. Marin Truță), primul volum al proiectului *Antologiile Colecției Seniorii Imaginației* (cu promisiunea unei următoare ediții) al Editurii Eagle și care reunește doar câteva dintre vocile exponențiale fenomenului *science-fiction* literar românesc: Lucian-Dragoș Bogdan, Silviu Genescu, Alexandru Lamba, Cristian M. Teodorescu, Daniel Timariu, Dănuț Ungureanu, respectiv Cristian Vicol. Sigur, o bună parte dintre autorii volumului au o oarecare rezonanță în spațiul literaturii SF, dovedind cu mult înainte că stăpânesc instrumentele necesare edificării de lumi ficționale fantastice, și nu doar.

Antologia debutează cu proza scurtă semnată de Lucian-Dragoș Bogdan, *Dezumanizare*, povestire care ne situează în mijlocul unei lumi distopice, în care spațiul găzduiește coloniile de oameni. În prim-plan ne apare un ecosistem marțian creat de KeeSeth, cu ajutorul investitorilor, *ExoMarte*. Inchizitorilor le revine datoria supremă de a asigura că umanitatea este ferită de riscul dezumanizării, iar vizita acestora stârnește sentimente de teamă în rândul tuturor celor care edifică astfel de sisteme. Iluzia unei lumi pseudopământene le consolidează inchizitorilor gândul că lumea cea nouă poate deveni un pericol pentru om, alături de conservarea spiritelor investitorilor după decesul acestora, cu ajutorul unei structuri de Inteligență, care le apare inchizitorilor drept un fapt complet inacceptabil pentru desfășurarea traiului omenesc firesc.

Filonul cultural continuă, mai pronunțat, în povestirea lui Alexandru Lamba, *Mai fluid*. De data aceasta, ne situăm într-o societate autocrată foarte avansată din punct de vedere tehnologic, condusă de Califatul Islamic, cel care unise întreaga lume într-o singură formă de organizare statală. Centrul de interes este reprezentat de lumea artei postmoderne, care, indignată de grilele extrem de exigente ale criticilor de artă, ia atitudine prin înaintarea unei petiții care cerea libertatea absolută a artistului. Autorul acordă o atenție deosebită nu doar conflictului propriu-zis dintre stat și artist, ci și edificării lumii fictive și construirii personajelor. Se poate observa cu ușurință existența unui *background* cultural, religios și politic care conferă textului autenticitate și credibilitate. *Mai fluid* este, totodată, și o perspectivă asupra rolului și condiției artistului în societatea modernă.

În cazul oricărei antologii apare tendința cititorului de a-și crea un top pur subiectiv al povestirilor incorporate și, implicit, de a identifica punctele slabe pentru a i se permite ierarhizarea acestora. În cazul de față, cele șapte povestiri reușesc să creeze un univers SF omogen, fiecare aducând o notă de originalitate, o nouă perspectivă asupra inteligenței artificiale (temă comună tuturor prin accident, după cum ne destăinuie Marian Truță) și a efectelor devastatoare – ori benefice, după caz – pe care aceasta le poate aduce lumii. Proiectul editorial pare promițător și am certitudinea că și următoarele antologii vor surprinde prin pluriperspectivismul asupra *science-fiction*-ului, oferind literaturii române contemporane dovada concretă că literatura SF nu a murit odată cu Ceaușescu, așa cum s-a mai afirmat în spațiul critic.

Versiunea integrală în online

Ciuchi

Călin Dengel

Sandrei i-am scris un mail. Nu le venea să creadă. Crevete, care se întorsese de tot în țară, mi-a zis: *mă doare, mă, dar problema e că simt că l-am scăpat din mână, adică e ca o vină.* Avea dreptate. Nu ne gândisem niciodată mai în urmă de seara aceea în care ne anunțase decizia lui.

Râvna și ambițiile noastre, care nu erau din mediul lui, probabil îl tensionaseră. Noi îi vorbeam de un dușman în casa căruia locuia, care îl crescuse și-l întreținea. Omul acesta dusese o viață dublă și înainte și după. Poate ar fi trebuit să-l îndepărtăm înainte să-i facem acest rău. Dar se ținea scai de noi și nu era trai fără el și zăpăuc ca el nu era altul.

Am hotărât să mergem la înmormântare. Aflasem unde și când de pe site-ul partidului. Prevăzători, am stat de-o parte. Taică-su, maică-sa și nevastă-sa stăteau țepeni ca trei momâi lângă cosciugul deschis, fără să verse o lacrimă. Trepădușii se ocupau de detalii. Popa îngâna ritul dublat de huruitul de dronă al unui sintetizator mânuit abil de un puști din strană. Mirosea a formol și a parfumel dulce. Din când în când, valuri de fum de tămâie înecau toată biserica. Hoitul din cutie nu era el. Tineretul strâns cu arcanul verifica telefoanele plictisit. Era ceva morbid.

La groapă am rămas tot pe margine, mai departe de ei. Ta-su ne reperase încă din biserică. După ce îl acoperiseră, a început să arunce cu pietre spre noi și să urle: *Nenorociților, voi mi-ați stricat băiatu'! Legionarilor!*

L-au potolit cu greu. Era grena la față și transpirat, dar nu plânsese o lacrimă. Lumea ne privea insistent. Ca să nu-i provocăm mai mult, ne-am retras spre cealaltă ieșire a cimitirului.

Acasă am găsit pe birou dosarul cu scrisori. Nu le citisem niciodată pe toate. Îmi închipuiam că știu despre ce scrisese fiecare, pentru că le trăisem pe toate împreună. Am desfăcut la întâmplare și am nimerit scrisoarea Sandrei. Ochii mi-au alunecat cu jenă pentru intimitatea lor până s-au agățat în câteva vorbe care m-au răpus: *…după avort m-am luptat să te iubesc, să te cuprind în iubirea mea, numai ca să nu te pierd. Aceasta a fost plata liniștii alor tăi, care-ți ferecaseră deja viitorul.*

Nuanțe de gri

Raluca Milos

„Îi urmăream de mult timp. Pe cea mică am reușit să o prind destul de ușor. Soarta a făcut să fie ultima care să iasă din taxi. Nu i-am făcut niciun rău, jur. Am ținut-o în apartamentul unui prieten plecat în concediu, i-am dat de toate. Voiam doar să-l fac să simtă ce am simțit eu. Cum pe cine? Pe șarlatanul ăla de doi bani. Acum știu că n-ar fi trebuit să mă răzbun, dar când l-am văzut cu ea am înnebunit. N-am mai știut de mine. A profitat de fetița mea în ultimul hal. Nu i-a ajuns că înoată în bani, că are o soție tânără, frumoasă, doi copii acasă. Nu, nu. I-a trebuit cineva mai tânăr. Am luat-o pe Mara deoparte și i-am spus: fata mea, nu-i de tine, are patruzeci și cinci de ani, poate să-ți fie tată. Tu ai șaptesprezece. La ce-ți trebuie? Alege-ți și tu pe cineva de vârsta ta. Nu m-a ascultat. Știu eu, poate s-a îndrăgostit. A îngropat-o în cadouri. Era obsedat. Apoi cred că și-a dat și ea seama că trebuie să se despartă de el. I-o fi făcut ceva, nu știu. Dar n-a mai putut. Mi-a spus de câteva ori că o urmărea până acasă. Am vrut să sun la poliție, dar și voi sunteți pe mână cu el, mi-a zis că sun degeaba. Nu știam ce să mai fac, cum s-o scap. Fetița mea... găsită într-un lac... Când am văzut că nu mai dau de ea, am zis să-i iau și eu lui copilul. Să vadă și el ce înseamnă o așa durere. Dar eu nu am sufletul așa de negru. Acum, spuneți, e corect așa? Eu i-am adus copilul înapoi, dar cu fetița mea cum rămâne?"

M-am prăbușit pe banchetă, aruncându-mi ochii spre Cosmin, care citise declarația peste umărul meu. Abia îl mai puteam vedea printre lacrimi. Se albise la față. S-a rezemat de perete, privind în gol. Mi-a confirmat tot ce trebuia să știu.

Dintr-odată, ușile din spate s-au deschis, iar doi agenți s-au îndreptat spre noi, aplicând manevre rapide pentru încătușarea soțului meu. Am amețit la auzul clinchetului închiderii cătușelor. Silvia a tresărit, dar nu s-a mișcat din poziția în care dormea adânc pe banchetă.

Nu s-a zbătut. A părut că aștepta acest moment. Poate că îl aștepta încă de când a plecat de la lac, cu mâinile pătate de sângele unei fete inocente, de doar șaptesprezece ani. S-a lăsat condus pe culoar, întorcând capul să mă poată privi în continuare. *Îmi pare rău*, a șoptit, cu ochii umezi, după care au luat colțul și a dispărut.

Cât de ciudată este viața. Trăiești cu impresia că știi să judeci corect lucrurile. Că totul este alb sau negru, bine sau rău, când de fapt lumea este în nuanțe de gri.

Versiunea integrală în online

Atunci când ai plecat

Alexandru Cazacu

Atunci când ai plecat
ai luat cu tine orașul
Prin tăcerea de sfinx a zilei
în toată puterea cuvântului
la adăpostul aplauzelor pentru
un adevăr ce făcea comerț cu el însuși
când îngerii stăteau
îngrijorați deasupra răscrucilor
precum flăcările peste nebănuite comori
iar suferința înainta în lume
ori de câte ori era amintită

Când Dumnezeu se joacă alături de copii

Dorian Dron

Este sfârșit de ianuarie. Avem zăpadă, domn'e, avem și noi iarnă. Mulți or să zică meh, putea să stea sănătoasă la ea acasă, în munți, să nu mai vină. Că facturi mari, că frig, că fleșcăială. Da, așa este, însă (pauză de gândit).

Hai să vă mărturisesc ceva. Duminică am fost la Radu Vodă, la biserică. Îmi era dor să-mi regăsesc liniștea interioară după săptămâni de alergătură. Când se acumulează o suprasolicitare mentală, simt o nevoie ancestrală de a mă îndepărta de lume și a sta câteva minute într-o biserică.

Nu vreau să deschid cutia Pandorei cu păreri despre credință, religie etc. Fiecare este liber să creadă în ce vrea și cum vrea. Eu cred în starea asta și aici mă regăsesc. Revenind. Am plecat pe jos din Unirii, din gura de metrou A, până la mănăstire. Un drum plăcut. Zăpada fleșcăia sub bocancii mei și mă arunca instantaneu în cealaltă viață a mea trăită în Brașov. Și era bine. Aerul ușor înțepător. Undeva în jur de zero grade. O vreme taman bună de mers. Trec de blocuri și slujba începe să se audă. Datorită poziției mănăstirii, undeva sus pe deal, incantațiile formează un cor deasupra mea, de zici că vin direct din cer. Sunt acolo și coboară spre mine. Sau oare eu trebuie să mă ridic? Nu știu. Cert e c-o nouă stare mă cuprinde și-mi doresc să ajung cât mai repede sus, pe colină. Îmi iau o lumânare mare pe care o aprind la icoana Sfântului Nectarie. Mirosul tămâii se ridică deasupra mea și mă regăsesc. E o stare de pace. După care trec pe lângă oameni. Stau și se roagă în curtea mănăstirii. Pe partea cu altarul, fix lângă mormântul părinților bisericii, câțiva copii se joacă. Se aleargă și aruncă un bulgăre. Au ridicat și un om de zăpadă. I-au pus inclusiv nas din morcov, plus două crenguțe. Slujba continuă. Din difuzoare vocea dascălilor se împletește cu cea a copiilor și sunt în mine. Mă revăd copil și mi-e bine. E mai simplu. Probleme nu sunt. Grijile se împart între ieșitul afară și teme. Iar liniștea se așază.

După care dascălii ies din diverse uși către curte și zâmbesc. Se uită la copii și zâmbesc. Sunt tineri. Nu e poliție aici. E doar o stare de bine. O coadă se formează în dreptul foișorului. Se dă anafură. Oamenii rămân calmi și își așteaptă rândul. După ziduri câteva mașini claxonează. Un sul de pungi de unică folosință se dă din mână în mână. Iau una și aștept. Punga se umple. Mi-e foame. Iau o bucățică de anafură. E pâine domnească. Tare bună. Pun punguța în buzunarul gecii, să o duc acasă. Să ia și iubita mea. Și mi-e bine.

Azi Dumnezeu s-a jucat alături de copii.

the london notebook (II)

David Topală

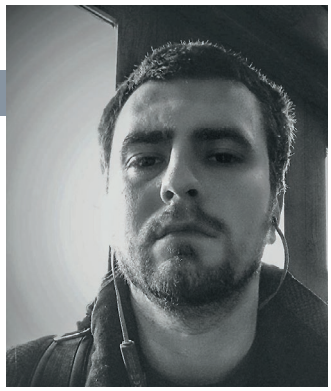

mi-am pierdut prezentul executând versiunile trecute ale mele. iar acuma-mi pierd prezentul executând versiunea mea actuală. e o sinucidere mult mai gravă – pentru că versiunea asta a mea e singura cu potențial de viitor. poate-ar trebui totuși să mă plâng de ce am fost. & de ce sunt. că asta e o ședință de terapie cu bisturiul. prima după o perioadă lungă. în care n-am mai fost nimeni. iar dacă am fost ceva, n-am mai fost nimic care să mă reprezinte. zero barat. praf.

nu m-am interesat vreodată de budism ori de religiile orientale. dar în ultima vreme, sub „îndrumarea" lui sam harris, am fost tot mai atras de meditație, mindfulness, disociere de eu & de iluziile lui – vizualizarea gândurilor & a ciorchinilor lor infecte & îndepărtarea lor în eter, eliberarea minții de propriul ei blestem, deconectarea mentală de propriul mental, anularea psihică a propriului psihism, înlăturarea conștientă a propriei conștiințe. de ce? & de ce tocmai acum? meditez – asemenea soldaților care aveau nevoie de înțelepciune orientală pentru a supraviețui nopților & zilelor de mâine. care se detașau complet de propria ființă & își contemplau existența rece, din exterior, la temperatură de congelator, ca să poată fi în stare să comită atrocitățile din fișa postului

merg dimineața spre lucru uimit că m-am putut ridica din pat. șirurile de canini ai îngrijorărilor se amestecă-n gura unui monstru lovecraftian care-mi mușcă încet sistemul nervos. un labirint de zgomot. iar în alea cinci minute pe care le am de mers pentru a ajunge la locul ăla al ororii sistematizate & perpetuate, în care voi munci pe rupte 12 ore, îmi vizualizez rețelele neuronale, care-s ca o furtună de artificii scăpate de sub control & le arunc într-un hău îndepărtat, devin gol, devin nul, devin nimeni, devin altul. îmi activez un mod robotic de existență.

[nu vrem oare să-i facem pe roboți umani ca răzbunare că noi, umanii, am fost obligați să devenim roboți?]

noțiunea de timp & secționarea lui drastică, fetișizată & simetrică nu au putut să apară molcom, natural, de la sine, ci neapărat sub imboldul unui stres. orice noțiune asociată timpului e pentru om un deadline. deadline-urile & contratimpul nu sunt, contrar a ce se crede azi, probleme ale civilizației moderne. natura a fost prima care să-i dea omului deadline-uri. timpul o fi fost considerat un zeu, dar un zeu-tiran, un monstru canibal. o fiară care nu poate fi nici îmblânzită, nici încetinită. fascinația avraamismului de orice fel (de la iudaism, creștinism & islam la hegelianisme & secularisme) a constat dintotdeauna în promisiunea că trecerea timpului va avea un efect pozitiv. că zeul suprem ar fi în afara timpului & neafectat de acesta & că l-ar subjuga ca pe o fiară care să-i facă voia & să-i care în spate destinul & viitorul triumfător al creației

Pinocchio – lemnul strâmb al minciunii

Mihai Bălăceanu

Îndrăgitul personaj creat de Carlo Collodi a avut parte de numeroase ecranizări de-a lungul timpului, etalonul fiind dat de filmul animat clasic din 1940, marca Walt Disney. Anul trecut, cu atât mai mult, au apărut două adaptări ale poveștii, prima aparținând tot studiourilor Disney – din păcate, un film submediocru cu un Tom Hanks (în rolul lui Geppetto) de nerecunoscut (actorul a fost nominalizat la premiile Zmeura de Aur pentru cel mai prost rol masculin) – iar cea de-a doua beneficiind de bagheta regizorală a lui Guillermo del Toro (coregizor alături de Mark Gustafson).

Prima diferență semnificativă față de povestea originală este de ordin temporal. În acest caz, acțiunea se mută de la sfârșitul secolului al nouăsprezecelea în zorii Primului Război Mondial și, mai târziu, în interbelic, când utopia minciunii fasciste se răspândește în Italia la fel de repede ca holera sau gripa spaniolă.

În al doilea rând, personajele sunt mai bine conturate aici, filmul țintind mai degrabă publicul matur decât pe cel minor (deși nu sunt ignorați nici copiii, rămâne, totuși, o animație de familie, o adaptare pentru toate vârstele). Astfel, Geppetto devine un personaj tridimensional, cu lumini și umbre, accentul fiind pus pe umbrele sale. El își pierde fiul, pe Carlo (un omagiu adus autorului poveștii) în război, ca urmare a unui raid aerian și, în consecință, se cufundă într-o depresie stropită cu alcool.

Așadar, în versiunea lui del Toro, Pinocchio nu se naște din dragoste, ci din zgomot și furie și, în esență, din giulgiul de plumb al singurătății.

Chiar dacă zâna își face simțită prezența și în această adaptare a poveștii (ca spirit matriarhal al pădurii), insuflându-i viață băiatului din lemn, Pinocchio nu poartă însemnele dragostei creatoare, ci este o păpușă slută și strâmbă, de natură să stârnească mila sau batjocura societății. Atunci când mințea, lui Pinocchio nu numai că i se lungea nasul, îi creștea de-a dreptul o ramură noduroasă de copac cu frunze și crenguțe, iar ca să revină la forma inițială, Geppetto trebuia să execute o „rinoplastie" severă, cu alte cuvinte, îi tăia băiatului din lemn excrescențele vegetale cu securea.

Guillermo del Toro rămâne, deci, tributar esteticii urâtului care l-a consacrat în cinematografia ultimelor două decenii și, în sens larg, imaginarului desprins din fantasticul gotic de tip Mary Shelley. Acest imaginar – potențat de mijloacele tehnologice ale animației *stop-motion* – îi permit regizorului să inoveze și în plan estetic, nu numai narativ.

Trebuie spus că această reprezentare a Morții (ca soră a zânei-spirit al pădurii) este una dintre cele mai originale pe care le-am văzut în orice mediu, fie că vorbim de literatură, film sau jocuri video. Un sfinx albastru cu ochi electrici, șerpi în capătul cozii și aripi cu ochi, aducând atât cu păunul zeiței Hera, cel care purta în coadă cei o sută de ochi ai gigantului Argus, cât și cu descrierea heruvimilor din viziunile profetului Ezechiel.

Până acum pare că am descris filmul numai în termeni superlativi. Însă povestea suferă la capitolul antagoniști, tocmai printr-o supraaglomerare a acestora.

Contele Volpe, proprietarul machiavelic al unui circ ambulant, este primul și cel mai bine dezvoltat dintre ei. Cu părul roșu ridicat deasupra urechilor ca două coarne (dublu semn al răului), îl ademenește pe Pinocchio să se alăture circului, promițându-i faimă și bani, când, în realitate, nu face decât să-i provoace necazuri și să-l înstrăineze de Geppetto.

În continuare, îl avem pe Podesta, primarul fascist al orășelului italian în care se petrece o bună parte din acțiune. Misiunea lui era să racoleze cât mai mulți băieți tineri în viitoarea armată glorioasă a lui Mussolini și, realizând că Pinocchio nu putea să moară (oricâte accidente neplăcute ar fi suferit, Moartea îl trimitea înapoi pe pământ), decide că el e soldatul ideal pentru armata respectivă.

De asemenea, nu lipsește nici balena sau leviatanul din povestea clasică. În căutările sale disperate după Pinocchio, Geppetto ajunge să fie înghițit de monstrul marin. În burta acestuia, el este mai puțin preocupat de transcendent (ca Iona) și mai mult de imanent, de procurarea celor necesare supraviețuirii. Folosind consecința minciunii în sens benefic, Pinocchio reușește să-i salveze pe Geppetto și pe ceilalți eroi din stomacul leviatanului, sacrificându-se în acest demers, dar primind ulterior o nouă șansă la viață din partea spiritului pădurii.

Toate aceste personaje și călătoria lor îl determină pe Geppetto să se accepte pe sine și lumea din jur. Astfel, la final, bătrânul îl adoptă pe Pinocchio și învață să-l iubească, așa strâmb și hâd cum arăta, ca pe propriul fiu. Lucru care face ca, în materie de filme, Pinocchio, în adaptarea lui Guillermo del Toro și a lui Mark Gustafson, să fie pentru mine una dintre surprizele neașteptate ale anului 2022.

„Santinela" – debutul lui Adi Secară în lumea teatrului

Andrei Velea

Adi Secară nu mai e doar cronicar literar, poet și prozator. A devenit și dramaturg! Bine, el scria teatru de multă vreme, a mai citit și la cenaclul „Noduri și Semne" din Galați. Însă acum i s-a pus în scenă prima piesă, „Santinela".

La Galați e în plină desfășurare un proiect unic la nivel național. El se intitulează „4-3-2-1". Mai precis, patru dramaturgi, trei regizori, două luni, un teatru. Teatrul din Buzunar din Galați, singura trupă independentă din oraș, pune în scenă piesele a patru dramaturgi locali. Piesele sunt regizate de trei regizori locali. Proiectul se desfășoară timp de două luni, iar scena e cea a Teatrului din Buzunar. Ați mai auzit în țară de așa ceva? Iar ca lucruri să fie și mai interesante, Asociația Creatorilor de Ficțiune e și ea implicată, de la texte, la regie, la promovare. Doamna Isabela Oancea, directoarea trupei de teatru, e unul dintre membrii filialei de aici. La fel ca și proaspătul dramaturg Adi Secară.

În textul lui Adi Secară s-a intervenit în momentul regizării, dar s-a intervenit inteligent. Nu tot timpul ceea ce dă bine pe hârtie are și succes la public. Iar fără lipici la public, o piesă nu atrage. Ritmul piesei este alert, aduce, într-un fel, cu filmul „Cabina telefonică" („Phone Booth, Colin Farrell, 2002). Tot la telefon se desfășoară aproape întreaga acțiune. Avem confesiuni esențiale și un personaj care aproape că ajunge să spună, ca-n Sartre, „Infernul sunt ceilalți!" Apoi mai sunt scene care aduc aminte de „In Bruges" (Colin Farrell, 2008), legate de un sentiment alienat al datoriei. Sistemul te are, sistemul îți ia mințile, ești o păpușă în mâna sistemului. Iar sistemul e reprezentat, în piesa lui Adi Secară, de armată. Piesa le va trezi multe amintiri celor care au făcut armata (nu e cazul autorului rândurilor de față). Ca santinelă o poți lua razna chiar și fără să vorbești la telefon (așa mi s-a povestit, așa am citit). Dar când te mai sună și un superior care nu e deloc în apele lui, atunci... Dar va trebui să luați un bilet spre Galați pentru a vedea textul lui Adi Secară pus în scenă de Isabela Oancea, cu Theodor Crețu și Gheorghe Aurelian Răducu actori.

Că tot veni vorba de actori, trebui morțiș să-i felicit! Au jucat exemplar!!! În rolul santinelei, Theodor Crețu a știut să îmbine magistral ironia cu disperarea, momentele de comedie cu meditațiile ambigue șoptite imaginar în telefon de către superiorul lui. În rolul secundar, Gheorghe Aurelian Răducu a făcut o figură excelentă și e un mare câștig pentru tânăra trupă din Galați. Ambii sunt la început de carieră. Energia și flexibilitatea lor, combinate cu un text provocator și profund, fac din „Santinela" un spectacol demn de debutul ca dramaturg al lui Adi Secară. E un câștig pentru el personal, dar și pentru scena culturală locală.

O trupă privată de teatru, un proiect unic pe plan național și o Asociație care strânge sub umbrela ei experiențe culturale din cele mai diverse, iată cheia succesului la Galați!

O întrebare pentru Doina Ruști: *Care este pentru tine „vocea" literaturii?*

Ciprian Handru

Prefer vocea "ascunsă" a scriitorului și nu am apetență pentru vocea lui socială.

În momentul de față, confesiunea este vocea show-ului general, a acelui „ipocrit cititor" care a tors nemulţumit aproape două secole, ca acum să ţopăie mândru și becalian peste cărţile lui Baudelaire. Confesiunea este vocea revoluției culturale, un fel de film care ni-l arată pe Proust făcut zob, de-a lungul mai multor episoade, până la forma actuală, de golem confecționat din deșeuri céline-iene și din isterii de sitcom. Persoana I este vocea nemulţumirii ajunsă la epuizare. După moarta ei va fi posibilă nașterea altui orator, de fapt a marelui orator, așteptat cu năduf încă de la finele secolului al 19-lea, desigur, un orator religios și întemeietor de literatură. Adică pe scurt, Persoana I e vocea actuală, a istoriei noastre alterate. Uneori este și vocea mea.

Revista aparține
Asociației Creatorilor de Ficțiune
(ACF)

https://asociatia-creatorilor-de-fictiune.ro

Bulevardul Bălcescu,
nr. 7, ap. 3
București.

Este editată de LITERA

© Ficțiunea OPTm

REDACȚIA

Editor-șef: Cristina BOGDAN.

REDACTORI:

Cătălin D. CONSTANTIN,
Doina RUȘTI,
Radu ALDULESCU,
Ileana MARIN,
Emanuela ILIE,
Catrinel POPA,
Enrique NOGUERAS,
Roberto MERLO,
Sebastián TEILLIER,
Adriana TITIENI IRIMESCU,
Ciprian HANDRU,
Bianca ZBARCEA,
Codruț RADU.

https://fictiunea.ro
e-mail: contact@fictiunea.ro

PREȚ: 8 lei

ISSN 2821 – 7985
ISSN-L 2821 – 7985